

1

Mother Tongue-Based Multilingual Education

Quarter 1 – Module 33

Nouns

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

Mother Tongue – Grade 1
Alternative Delivery Mode
Quarter 1– Module 33: Nouns
First Edition, 2020

Batas Republika 8293, Seksiyon 176 naga ingon nga dili mahimong makaangkon og katungod sa copyright sa bisan unsa nga tagsulat ang gobyerno sa Pilipinas. Bisin pa man, kinahanglan una ang pagtugot sa ahensya sa gobyerno nga nagpatuman sa tagsulat kung kini mahimong pagkakitaan. Apil sa mga pwede nga buhaton sa maong ahensya ang pagtakda sa mahimong bayad.

Ang mga tagsulat sa (istorya, basahon, balak, kanta, hulagway, ngalan sa produkto o brand name, tatak o trademark, salida sa telebisyon, pelikula, atbp.) nga ginamit niini nga modyul nagpanag-iya sa copyright nianang mga gihisgutan. Paningkamutan nga matultulan sila para makuha ang ilang pagtugot sa paggamit sa mao nga mga materyales. Wala giangkong sa mga nagmantala ug sa nagsulat ang katungod isip tag-iya niini. Ang unsa man nga gamit gawas niining modyul, kinahanglan ang pagtugot gikan sa orihinal nga pagsulat.

Walay bisin unsa nga bahin o parte niining materyales ang mahimong kopyahon o ipatik sa unsa man nga pamaagi nga walay pagtugot sa departamento.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim : **Leonor Magtolis Briones**
Pangalawang Kalihim : **Diosdado M. San Antonio**

Development Team of the Module	
Writer	: Lutchie A. Manuales
Illustrator (Cover)	: Joshua Rey V. Aguinaldo
Editor	: Nimfa E. Magsayo
Reviewer	: Grace L. Laurie
Management Team	
Chairman	: Reynaldo E. Manuel Jr., PhD, CESE Schools Division Superintendent
Vice Chairman	: Lorena P. Serrano, CESE PSDS, OIC-ASDS
Members	: Francis J. Buac Chief Education Supervisor, CID
	Maria Joy T. Agot Education Program Supervisor-English/MTB
	Vivian D. Echalico Education Program Supervisor-LRMS

Printed in the Philippines by
Department of Education – Region X - Division of Oroquieta City
Office Address: Osilao St., Poblacion 1, Oroquieta City
Telefax: 088-531-0831
E-mail Address: depedoroquieta@gmail.com

Mother Tongue-Based Multilingual Education

Quarter 1 – Module 33

Nouns

This instructional material was collaboratively developed and reviewed by educators from public schools. We encourage teachers and other education stakeholders to email their feedback, comments and recommendations to the Department of Education – Region X – Division of Oroquieta City at depedorquieta@gmail.com

We value your feedback and recommendations.

TALAN SA MGA SULOD

Pasiuna Nga Mensahe		v
Hibalo-i Kini		1
Sulayi Kini		1
Lesson 1 Nouns		
Subli-a Kini		3
Kat-oni Kini		4
Susiha Kini		5
Pagpauswag		6
Hinumdumi Kini		7
Buhata Kini		8
Ebalwasyon		9
Mga Buluhaton		10
Tubag Sa Mga Pangutana		11
Pakisayran		13

Pasiuna nga Mensahe

Para sa Magtutudlo:

Kumusta, malipayong paggamit niining **MTB-MLE - Una nga Grado Alternative Delivery Mode (ADM) Module** para sa araling **Nouns**.

Kini nga Modyul nadesinyo, naugmad ug nasusi sa pagtinabangay sa mga magtutudlo nga gikan sa pampublikong institusyon para sa pagtabang kanimo nga makab-ot ang sumbanan nga gitakda sa K to 12 Curriculum samtang ilang gibuntog ang mga babag nga adunay kalabutan sa personal, social, ug economic nga mga sitwasyon sa ilang pag-eskwela.

Kining kapanguhaan sa pagkat-on o learning resource gilauman nga makapadasig sa magtutuon o bata nga mobuhat sa mga giniyahan ug gawasnong buluhaton sa iyang kaugalingon nga lihok ug panahon. Dugang pa, ang katuyuan usab niini mao ang pagtabang sa magtutuon o bata nga makakuha sa mga gikinahanglan nga kahanas niining atong panahon karon sa ika-21 nga siglo samtang gitagaan usab og konsiderasyon ang ilang mga panginahanglan og sitwasyon.

Isip magtutudlo, ikaw ang gilauman nga maghatag sa magtutuon o bata kung unsaon paggamit niini nga Modyul. Gitahasan usab ikaw sa pagsubay sa pag-uswag sa iyang kahibawo samtang imo siya gitagaan og higayon nga makatuon sa iyang kaugalingon nga pagkat-on sa kahibawo. Ug usab, gitahasan ka nga dasigon ug tabangan ang magtutuon o bata sa iyang pagbuhat sa mga buluhaton sulod niini nga Modyul.

Para sa Magtutuon:

Kumusta, malipayong paggamit niining **MTB-MLE - Una nga Grado** Alternative Delivery Mode (ADM) Module para sa araling **Nouns**.

Kini nga Modyul gihimo para matagaan ka sa makahuluganon nga higayon para sa mga giniyahan ug gawasnong pagkat-on subay sa imong kaugalingon nga lihok ug panahon. Isip aktibo nga magtutuon, mahimo nimo ang pagproseso sa sulod niining modyul.

Kini nga Modyul adunay mga parte kapares sa mga icons:

<i>Hibalo-i Kini</i>	Dinhi nga bahin, mahibaloan kung unsa ang kinahanglan nga matun-an sa modyul.
<i>Sulayi Kini</i>	Ang katuyoan niini nga bahin sa buluhaton mao ang pagsusi sa imong naunang kahibalo mahitungod sa leksiyon nga imong pagatun-an. Kung makuha nimo ang ensakto nga mga tubag (100%), pwede na nimo dili gamiton kini nga modyul.
<i>Subli-a Kini</i>	Kini ang hamubo nga buluhaton o paghisgot sa nauna nga kahibalo para matabangan ka nga makonek ang karon ug sa una nga leksiyon.
<i>Kat-oni Kini</i>	Dinhi nga bahin, ipaila ang bag-o nga leksiyon sa nagkalain lain nga pamaagi sama sa usa ka istorya, kanta, balak, pagpresentar sa problema, sitwasyon, o mga buluhaton.
<i>Susiha Kini</i>	Dinhi nga parte, tagaan ka og hamubo nga panaghisgot sa leksiyon. Ang katuyuan niini para matabangan ug masabtan ang bag-o nga konsepto ug kahanas.

<i>Pagpauswag</i>	Naglangkob kini sa mga buluhaton nga giniyahan og gawasnon pagbansay para mapalig-on ang imong pagsabot ug kahanas leksiyon. Mahimo nimo nga tanawon kung husto ba ang imong tubag sa mga buluhaton sa pagtan-aw sa tubag nga nahimutang sa susi sa hustong tubag nga anaa sa katapusan nga parte sa modyul.
<i>Hinumdumi Kini</i>	Kini naglangkob sa nga pangutana o pagbutang sa mga tubag diha sa gibutangan og blanko nga parte sa kapahayag para mapaproseso kung unsa ang natun-an nimo gikan sa leksiyon.
<i>Buhata Kini</i>	Kini naglangkob sa mga buluhaton nga makatabang sa imo para mabalhin ang bag-ong kahibalo o kahanas sa tinuod nga sitwasyon o ang kamatuoran sa kinabuhi.
<i>Ebalwasyon</i>	Kini usa ka buluhaton nga ang katuyuan masukod ang lebel sa kahibalo nga nakab-ot sa natun-an nga kompetensi.
<i>Mga Buluhaton</i>	Dinhi nga bahin, adunay ihatag nga dugang nga mga buluhaton para mapalambo ang imong kahibawo ug kahanas sa natun-an nga leksiyon.
<i>Tubag sa Mga Pangutana</i>	Naglangkob kini sa ensaktong tubag sa tanan nga mga buluhaton nga anaa sa modyul

Sa katapusan ng parte ani nga modyul, makita usab ang:

Pakisayran

Kini ang listahan sa tanan nga gikuhaan sa pagbuhat ug pag-ugmad niini nga modyul.

Ang mosunod mao ang importante nga pahinumdom sa paggamit niini nga modyul:

1. Ayaw kalimti ang pagtubag sa *Sulayi Kini* sa dili pa mobalhin sa laing gihatag nga buluhaton nga naa niini nga modyul.
2. Basaha ug maayo ang mga direksiyon sa dili pa buhaton nga mga buluhaton sa pagbansay.
3. Obserbahe ang pagkamatinud-anon og ang itegridad sa pagbuhat sa mga buluhaton ug sa pagsusi sa insakto nga mga tubag.
4. Humana usa ang gibuhad nga buluhaton ayha moadto sa uban pa nga mga buluhaton sa dili pa moadto sa uban pa nga mga buluhaton.
5. Ibalik ang modyul sa imong maestro o sa facilitator kung mahuman na ang pagtubag sa tanan nga mga buluhaton.

Kung ugaling naglisod ka sa pagtubag sa mga buluhaton, ayaw pag duha-duha pagkonsulta sa imong maestra o facilitator. Mahimo ka usab mangayo ug tabang sa imong nanay ug tatay, sa imong magulang o sa bisan kinsa nga nga kauban sa balay na mas magulang nimo. Imong huna-hunaon pirmi nga wala ka nag-inusara.

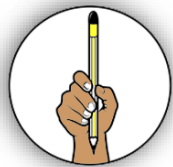
Maglaum kami nga pinaagi niining modyul makasinati ka sa usa ka makahuluganon nga kahibalo ug makakuha ka sa lawom nga pagsabot nga may kalabutan sa kompetensi nga gitun-an.

Hibaloi- Kini

Kini nga Module, tun-an kamo sa paggamit sa mga pungan (noun) sa pahayag. Importante kini nga matunan kay ang pungan nagpaila sa mga tawo, lugar, butang ug ideya. Kung kahibalo kamo mogamit niini sa pahayag, dali masabtan ang inyong gitinguha nga buot ipasabot.

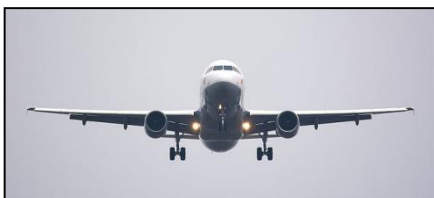
Pagkahuman niini kamo makagamit sa pungan sa pahayag.

Sulayi Kini

Buluhat: Ilha ang ngalan sa hulagway. Pilia ang letra sa saktong tubag.

1.

A. eroplano

B. papel

C. sapatos

2.

A. iring

B. kabaw

C. iro

3.

A. plasa

B. eskuylahan

C. ospital

4.

A. magtutudlo

B. doktor

C. bombero

5.

A. papel

B. lapis

C. bag

Lesson

1

Nouns

Learning Competency:

Use naming words in sentences. MT1GA-Ig- 1-h.2

- a. common and proper nouns
- b. noun markers

Sublia- Kini

Gitudluan na kamo kung unsa ang pungan.

Unsa ang pungan?

Ang **pungan** usa ka pulong nga nag-ngalan sa tawo, butang, lugar, mananap, ug panghitabo.

Pananglitan:

Tawo: bata, konduktor, Mama, Inday, Mark

Butang: kutsara, papel, bag, tanom, sanina

Lugar: simbaha, eskuylahan, merkado, Oroquieta City, Manila

Mananap: leon, baki, langgam, Miming, Bantay

Panghitabo: Adlaw nga Natwahan, kasal, Bag-ong Tuig

Kat-oni Kini

Buluhaton: Paminawa ang mubo nga sugilanon nga basahon sa imong mama o kauban sa balay.

Si Pepe usa ka batang buotan. Usa ka mag-uuma ang iyang papa sa barangay Mialen.

Usa ka adlaw, niadto sa merkado iyang papa og gipalitan si Pepe ug lapis nga Mongol 2. Nalipay kaayo si Pepe og iyang gigakos iyang papa. "Salamat Papa, kay imo kung gipalitan ug lapis. Naa nakoy magamit sa eskuylahan. Mubo na kaayo ang akong lapis maong maglisod na gyod ko ug sulat."

Mga Pangutana:

1. Kinsa ang bata nga ana sa sugilanon?
2. Taga-asa ang pamilya ni Pepe?
3. Unsa ang gipalit sa iyang papa sa merkado?
4. Unsa ang particular nga ngalan sa lapis?
5. Sakto ba ang gibuhat ni Pepe nga nagpasalamat sa iyang papa? Ngano man?

Susiha Kini

Tan-awa ang han-ay sa column. Kini base sa tubag sa na una nga buluhaton.

A	B
bata	Pepe
probinsya	Misamis Occidental
lapis	Mongol 2

Ang naa sa Column A gitawag kana nga common noun. Ang pungan mahimong motapok o mopundok sa mga **Common Noun** o **Proper Noun**.

Common Noun ang tawag kon kini mga kasagaran nga ngalan sa tawo, butang, hayop, lugar o panghitabo. Nagsugod kini sa gamay nga letra.

Pananglitan:

Tawo: bata

Lugar: umahan

Butang: lapis

Hayop: iro

Ang naasa Column B gitawag kana nga proper noun.

Proper Noun ang tawag kon kini naghatag sa tinuod nga ngalan sa tawo, butang, hayop, lugar o panghitabo. Nagsugod kinisa dako nga letra.

Pananglitan:

Tawo: Pepe

Lugar: Barangay Mialen

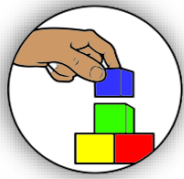
Butang: Mongol 2

Hayop: Blacky

Ang pulong nga si ug ni mao ang mga panumbok sa pungan. Sa English, gitawag sila nga noun markers.

Pananglitan:

Si Pepe usa ka batang buotan.

Pagpauwag

Buluhaton: Ilha ang mga mosunod nga pungan (**common noun** o **proper noun**.) Isulat kini sa hustong han-ay.

Oroquieta City	Lutchie's Riverside Garden	baso
simbahan	tinidor	Mrs. Manuales
langgam	Jolibee	

Common Noun	Proper Noun

Hinumdomi Kini

Common Noun ang tawag kon kini mga kasagaran nga ngalan sa tawo, butang, hayop, lugar o panghitabo. Nagsugod kini sa gamay nga letra.

Proper Noun ang tawag kon kini naghatag sa tinuod nga ngalan sa tawo, butang, hayop, lugar o panghitabo. Nagsugod kini sa dako nga letra.

Ang pulong nga si ug ni mao ang mga panumbok sa pungan. Sa English, gitawag sila nga noun markers.

Buhata Kini

Buluhaton: Dungagi og proper nouns aron makompleto ang matag pahayag.

1. Ako si _____.
2. Nagpuyo ako sa _____.
3. Paborito nako nga pagkaon ang _____.

Buluhaton: Dungagi og common nouns aron makompleto ang matag pahayag.

1. Ang _____ mangibot og ngipon nga daot.
2. Si Mama Belen nagpalit sa merkado ug presko nga _____ ug _____.
3. Nahagbong ang _____ nga gi-imnan ni Kenken.

Ebalwasyon

Buluhaton: Gamita ang duha ka pares nga pungan sa pahayag.

Pananglitan: 1. principal, Mrs. Gimena

Si Mrs. Gimena ang among principal sa Layawan Elementary School.

1. Elah, classmate

2. Safeguard, sabon

3. Mrs. Michelle F. Pano, magtutudlo

4. Bantay, iro

5. kan-anan, Lutchie's Kitchenette

Mga Buluhaton

Buluhaton sa Balay: Ilha ang pungan kauban ang panumbok. Pilia ang letra sa saktong tubag.

1. Nagluto si Nanay Mela og pansit.

- A. nagluto
- B. si Nanay Mela
- C. pansit

2. Ghiwa ni Bugoy ang litson.

- A. ni Bugoy
- B. ghiwa
- C. ang litson

3. Nagluto si Ate Esay.

- A. nagluto
- B. si
- C. si Ate Esay

4. Bag-o ang dulaan ni Paeng.

A. bag-o

B. ang dulaan

C. ni Paeng

5. Gitaod ni Miko ang kurtina.

A. gitaod

B. ni Miko

Tubag Sa Mga Pangutana

Pagpawag
COMMON
NOUN

1. simbahan
2. langgam
3. tindor
4. baso

PROPER NOUN

1. Oroquieta City
2. Jollibee
3. Damina
4. Mrs. Mandles Garden Riverside

Kat-oni Kini!

1. Si Pepe
2. Misamis
3. lapis
4. Mongol 2
5. Oo,

kinahanglan
Magpasalam
aton sa
tanang
butang
nga
nadawat.

**(Dawata ang
ubang tubag
sa mga bata)**

Sulayi Kini!

1. A
2. C
3. C
4. A
5. C

Buhata Kini!
 1. AkosiSophia A.
 Alvaran.
 2.
 Nagpuyodkosa
 Oroquieta City.
 3.
 Paboritonkong
 apagkaonang
 Chicken Joy ug
 Red Ribbon
 Cake.
**(Dawatn ang
 nagkalin-lain
 nga tubag sa
 bata)**
 B.
 1. Ang dentist
 mangibot og
 ngipon nga
 daot.
 2. Si Mama
 Belen nagpaalit
 sa merkado ug
 presko nga isda
 ug utanon.

**Ebalwasyon
 (Dawatn ang
 nagkalin-lain
 nga tubag sa
 bata)**

**Mga
 Buluhaton**
 1. B
 2. A
 3. C
 4. C
 5. B

Pakisayran

1. MOTHER TONGUE-BASED MULTILINGUAL EDUCATION-UNANG BAITANG KAGAMITANNG MAG-AARAL SA SINUGBUANONG BINISAYA BINAGONG EDISYON 2017. DEPARTMENT OF EDUCATION, 2017.

2. Google.com images/clip arts.

<https://www.google.com/search?q=airplane+facing+front+clipart>

<https://www.google.com/search?q=dog+facing+front+clipart>

<https://www.google.com/search?q=hospital+building+facing+front>

<https://www.google.com/search?q=teacher+clipart>

<https://www.google.com/search?q=bagpack+clipart>

For inquiries or feedback, please write or call:

Department of Education – Region X – Division of Oroquieta City

Osilao St., Poblacion 1, Oroquieta City

Telephone Number: (088) – 531 - 0831

Email Address: depedorquieta@gmail.com